

PERSPEKTIVER I **Dansk**

Hvis du vil arbejde videre

**EKSTRAMATERIALE TIL
UD & SE – REJSER I LYRIK**

DANSLÆRERFORENINGENS FORLAG

© Dansk lærerforenings Forlag. Kopiering må finde sted efter gældende aftale med Copydan.

Hvis du vil arbejde videre

Herunder finder du en liste med forslag til fordybelse. Listen indeholder forslag til tekster, som er oplagte, hvis du vil fordybe dig i rejsetemaet eller arbejde med begreberne fra kapitlet. Du kan fx arbejde med en eller flere af disse titler:

- I bogen *Ny Trækfuglene*, udgivet på Asger Schnacks Forlag (2014), gendigter eller nyfortolker 32 af landets mest kendte digtere alle digtene i forfatteren Steen Steensen Blichers klassiske digtsamling *Trækfuglene* fra 1838, hvorfra digtet "Præludium" stammer. I en sammenligning af digtene fra de to digtsamlinger kan man fx arbejde med, hvordan lyrikken har udviklet sig fra faste former til frie former og fra centrallyrik til interaktionslyrik, som der findes flere eksempler på i *Ny Trækfuglene*.
- "Toget er et intimt underligt rum. Om morgenen sidder folk og spiser morgenmad, og man lærer, hvem der altid har sine egne havregryn med i en termokop. Samtidig sidder en anden og sover, selv om det kan være en sårbar blottelse at vise sit sovende ansigt til andre. Man finder ud af mange små ting om hinanden, men man taler ikke sammen. Det er en mærkelig nær/fjern-relation." Sådan udtaler forfatteren Tine Høeg om sin bog *Nye rejsende* (2017) i et interview i *Information* den 2. december 2016. Bogen kan læses som kortprosa eller som knækprosa (der er 10-15 linjer på hver side). Den kvindelige hovedperson er nyuddannet gymnasielærer og pendler på vej til arbejde. I toget møder hun en gift mand.
- Gotikken er en strømning inden for romantikken, som har følelserne i centrum. Samtidig tematiserer gotiske tekster menneskets forbudte driftsliv, det dystre og det melankolske. Ofte udspiller gotisk litteratur sig på uhyggelige locations såsom kirkegårde eller mørke borgkældre. I mange digte ses en længsel efter døden som den sidste rejse, der befrier det lidende jeg fra det smertefulde liv på jorden. Det gælder eksempelvis i digte af Adam Oehlenschläger; læs fx "Den forladte" (1803) eller "Violsamlere" (1803).
- Lyrik i sange er oplagt at beskæftige sig med, fordi sangene umiddelbart viser lyrikkens iboende musikalitet. Der findes mange sange om rejser, nogle er konkrete rejser, andre er mere metaforiske. Blandt disse finder man også et undertema om rusen/beruselsen som en rejse:
 - Peter Sommer: "Valby Bakke"
 - De eneste to: "Den lige vej"
 - Gasolin: "Joanna"
 - Spids Nøgenhat: "Lolland Falster"
 - Steppeulvene: "Itsi bitsi"
 - Sivas: "d.a.u.d.a"
- Stort set hele forfatteren Thomas Bobergs forfatterskab kredser på en eller anden måde om det at rejse. Han har boet og rejst i Sydamerika i mange år, hvorfor dette kontinent fylder meget i hans motivverden. I samlingen *Digte på vejen* (2004) findes et fyldigt udvalg af digte fra Bobergs første elleve digtsamlinger. Boberg er også en flittig essayist, så det er også muligt i prosa at møde hans tanker om det at rejse.

- En vild og følelsesfuld dannelsesrejse kan man opleve i Jens Baggesens roman *Labyrinten* (1793). Baggesen selv er hovedpersonen. Med fuldt fokus på sine egne følelser og sansninger i mødet med en række af Europas byer og landskaber er romanen et tidligt udtryk for den romantiske tankegang. Romanen har ikke andet holdepunkt end selve rejsen og oplevelsen, og det virker som om Baggesen ingen plan har med det, han laver. Vil du ikke læse hele romanen, kan du også vælge at læse nogle af de digte Baggesen bryder ud i undervejs, fx digtet "Hilsen paa Frankrig".